

บรรยายพิเศษ “บูรณาการให้พื้นที่เป็นฐาน การสร้างเสริมสุขภาพ”

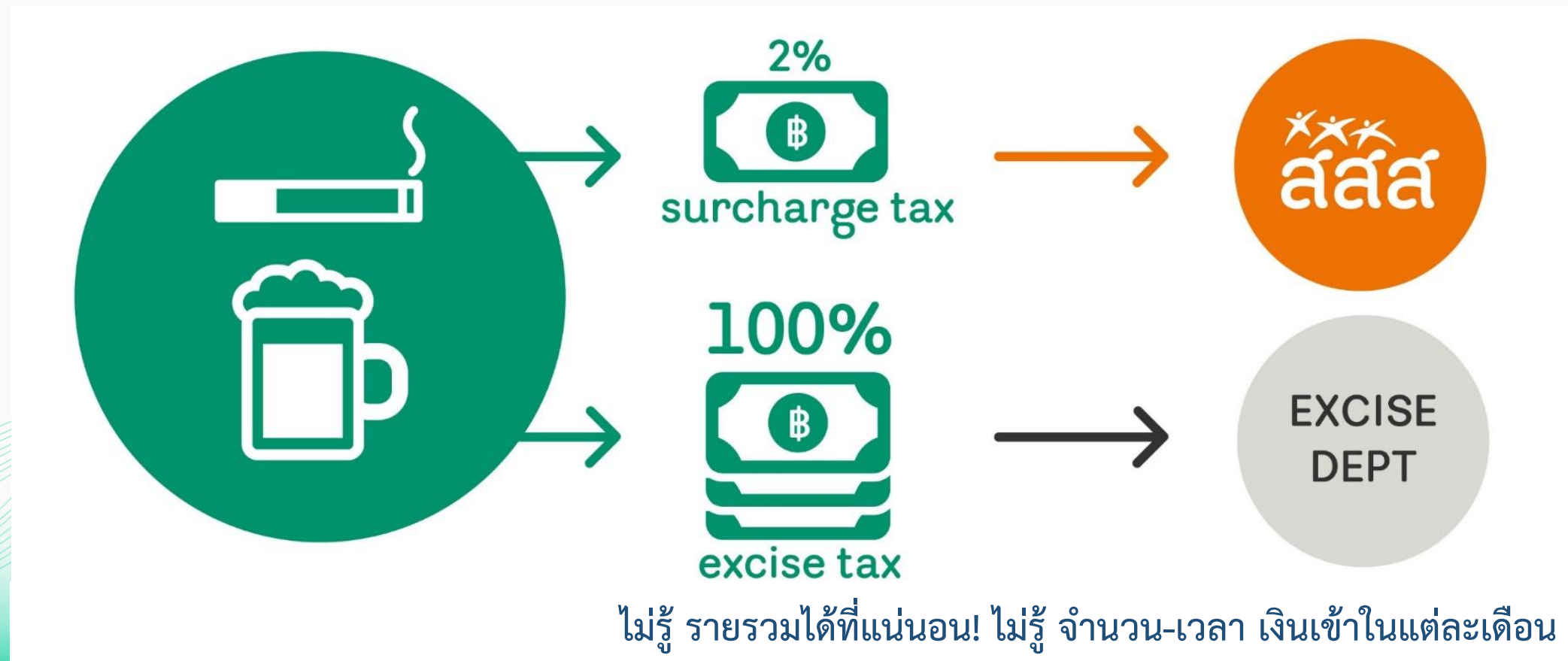
ดร.ประกาศิต กายะสิทธิ์

รองผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

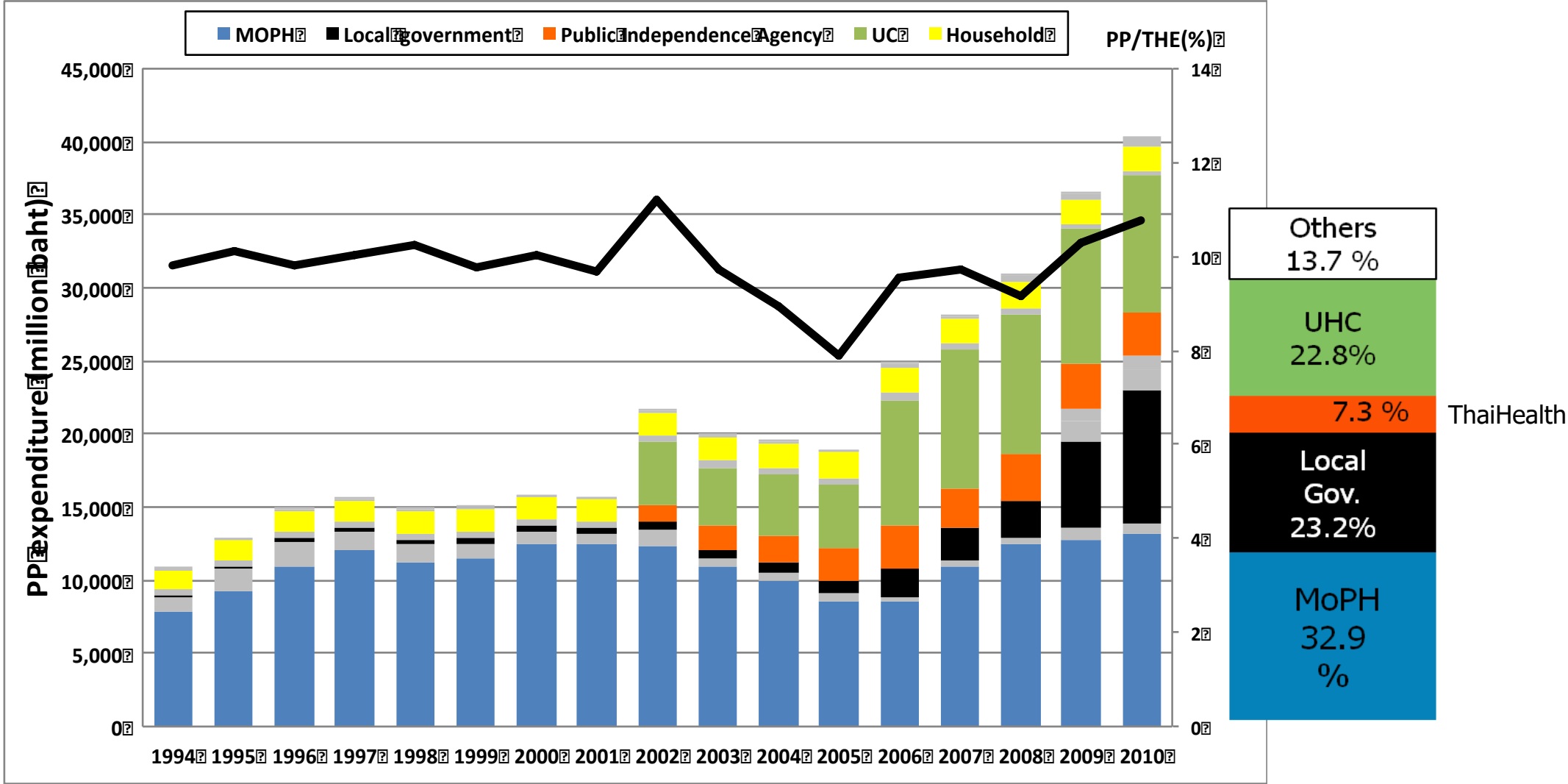
รักษาการผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก 3 สสส.)

มาจากภาษีเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ รัฐเก็บภาษีสุราและยาสูบ
เพิ่มร้อยละ 2 ของภาษีที่ต้องชำระปกติ (Surcharge Tax)

Disease Prevention and Health Promotion (P&P) Expenditure in Thailand

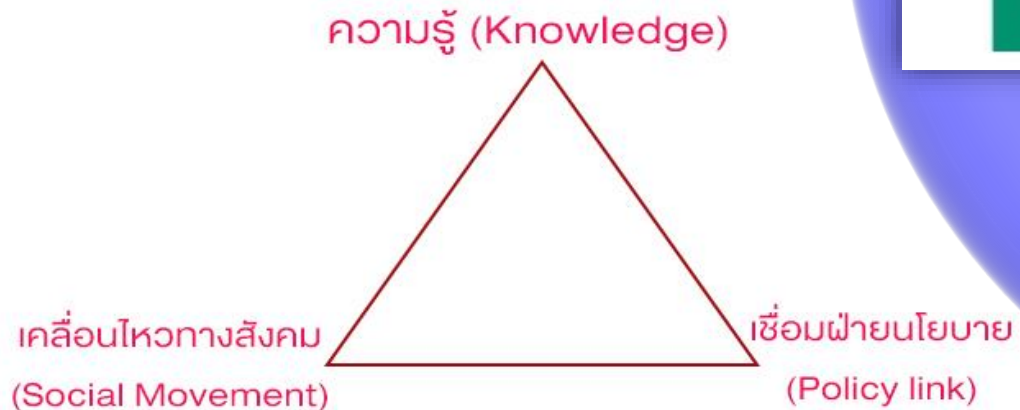

ThaiHealth budget is the lubricant, not the main fuel

Still...

A Small Budget Huge Mission

Must be
Strategic &
Effective

หยดน้ำใน อ่างใหญ่

Governance Structure

Board of Governance

Prime Minister
(Chair)

Minister of Public Health
(1st Vice-chair)

Independent Expert
(2nd Vice-chair)

9 Representative from Related Ministries

- National Economic and Social Development Board
- Permanent Secretary, PM Office
- Ministry of Finance
- Ministry of Transportation
- Ministry of Interior
- Ministry of Labour
- Ministry of Education
- Ministry of Public Health
- Office of Higher Education Commission

8 Independent experts

- Community development
- Mass communication
- Education
- Sports
- Health promotion
- Arts & culture
- Law
- Administration

Advisors

- Social development
- Sociology
- Education
- Public health
- M&E
- Sociology
- Social marketing

Board of
Evaluation

รายงานประจำปี
กรม. /สภา/ วุฒิสภา

คณะกรรมการประเมินผล
ประเมินนโยบาย และการ
ดำเนินการประจำปี

รายงานการเงิน
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
คณะกรรมการกองทุนหมุนเวียน

Plan Administrative Committees

CEO

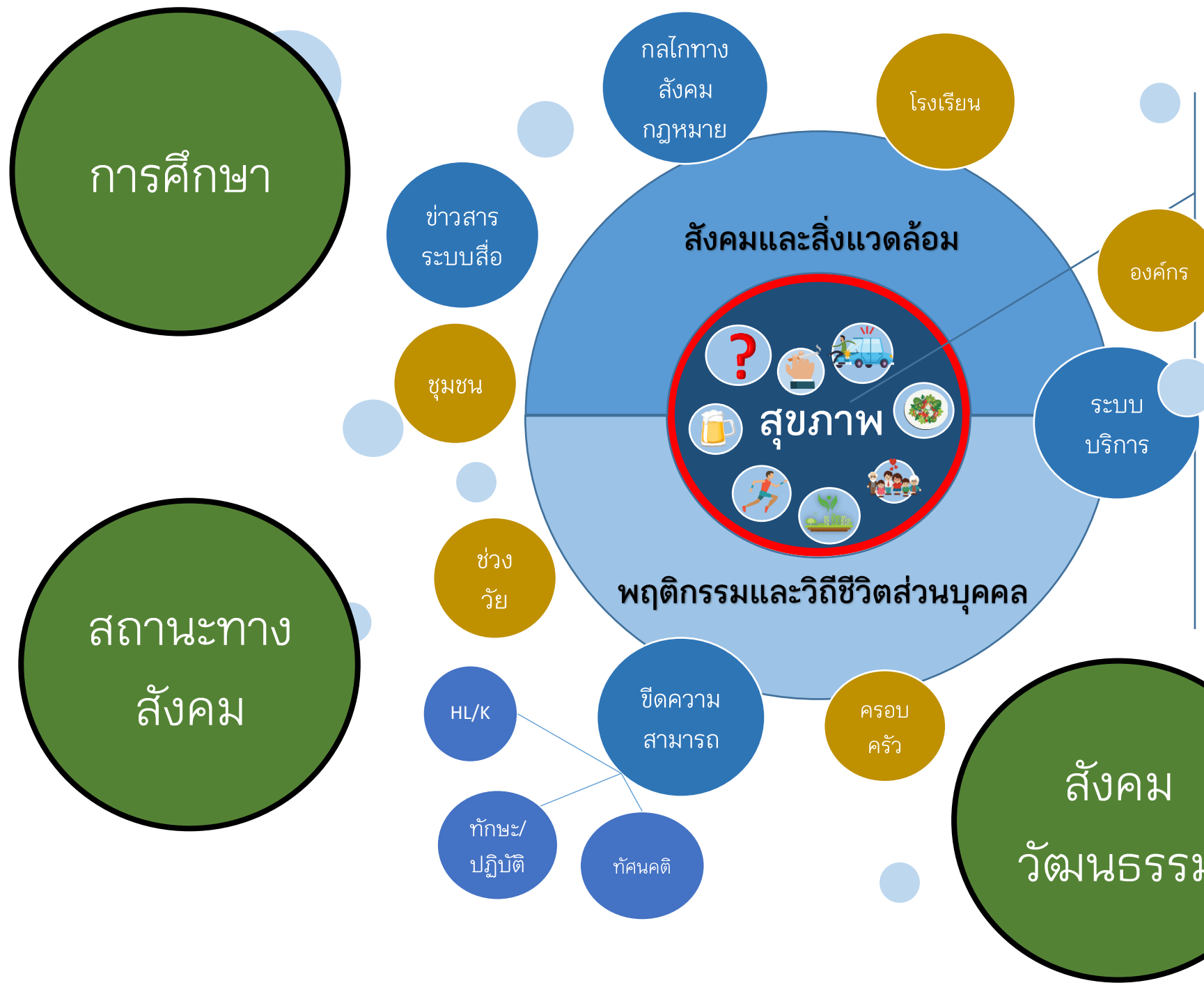
คณะกรรมการกำกับดูแลการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการธรรมาภิบาล (คกก ประเมินผล)

การตรวจสอบจากองค์กรภายนอก
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสใน
การดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)
คณะกรรมการ กพม.

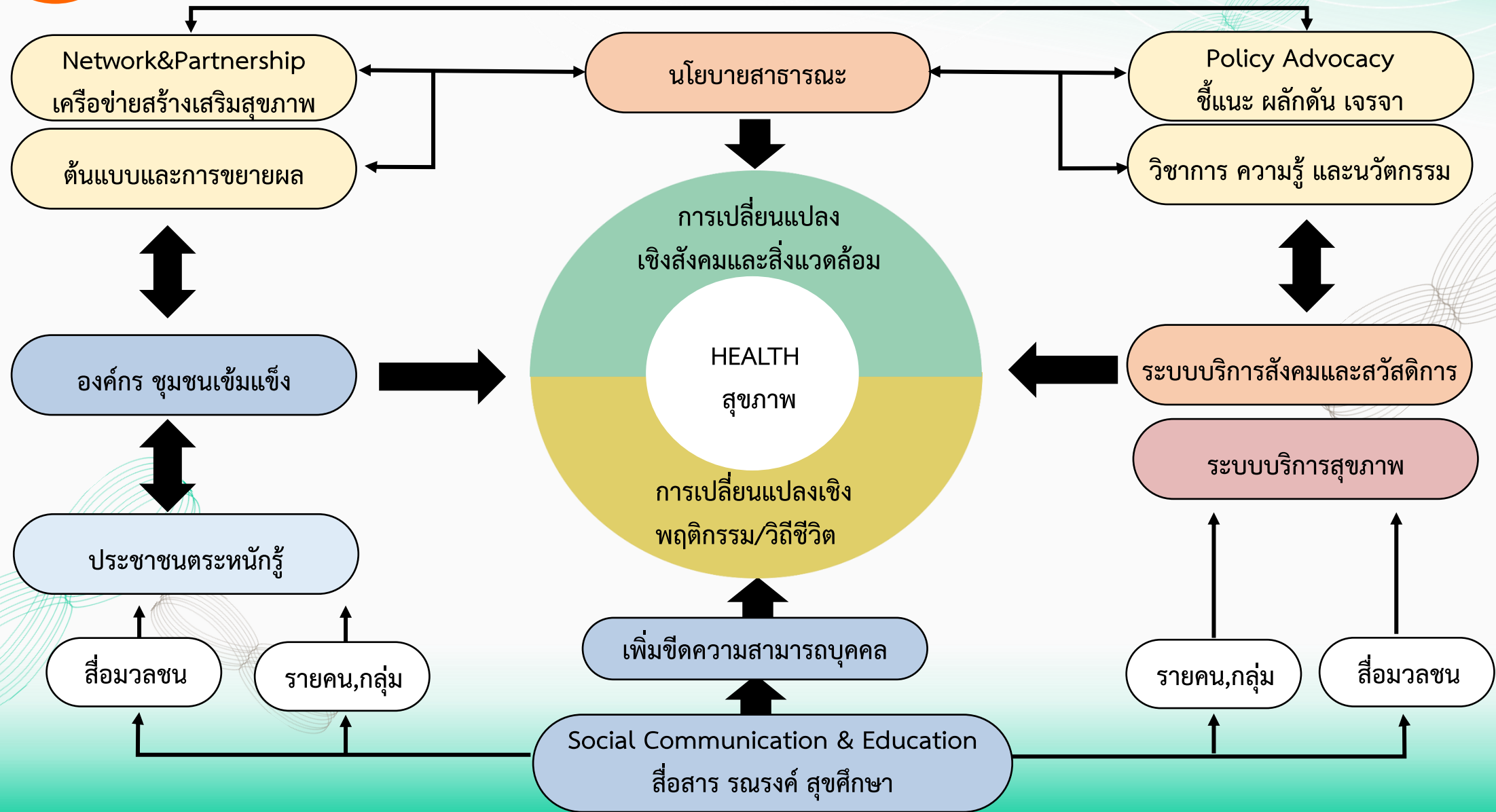

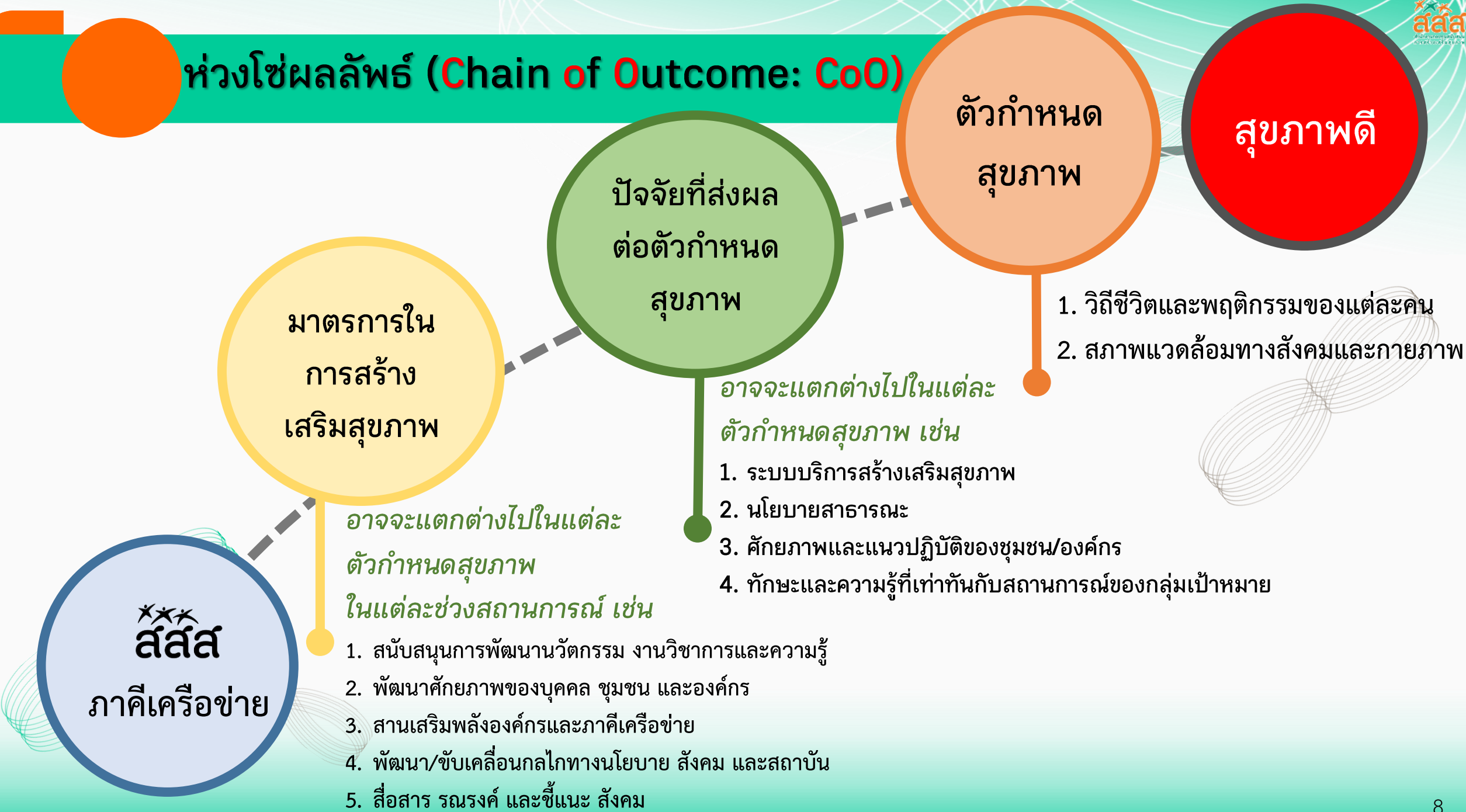
เป้าหมายหลัก

ลดอัตราการสูบบุหรี่และยาสูบ
ลดอัตราการดื่มสุราและการเสพยาเสพติด
ลดอัตราการตายจากอุบัติเหตุทางถนน
เพิ่มการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ
เพิ่มกิจกรรมทางกาย
เพิ่มสัดส่วนผู้สุขภาพจิตสมบูรณ์
ลดมลพิษทางอากาศ
เหตุอุบัติใหม่และปัจจัยเสี่ยงอื่น

กรอบการทำงานการสร้างเสริมสุขภาพ

ห่วงโซ่ผลลัพธ์ (Chain of Outcome: CoO)

ห่วงโซ่ผลลัพธ์การลดอัตราการตายจากอุบัติเหตุทางถนน (CoO5)

มาตรการ/กิจกรรม

D1 เสริมสมรรถนะกลไกการจัดการความปลอดภัยทางถนนทุกระดับ (C1-2)
D1.1 พัฒนาระบบนโยบายและมาตรการในระดับประเทศและพื้นที่ และการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการ ที่เอื้อต่อการลดอุบัติเหตุทางถนน
D1.2 เสริมความเข้มแข็งกลไกการจัดการความปลอดภัยทางถนนดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และระบบสนับสนุนงานทั้ง แผน งบประมาณ บุคลากร และระบบกำกับติดตาม
D1.3 ผลักดันการตั้งเป้าหมายและติดตามประเมินผลการดำเนินงานของจังหวัด อำเภอ และตำบล ทั้งเป้าหมายลดการตาย และความสำคัญ โดยมุ่งเน้นพื้นที่เสี่ยง

D2 สนับสนุนให้เกิดถนนปลอดภัยและแก้ไขจุดเสี่ยง (C2)
D2.1 สนับสนุนระดับอำเภอ และ อปท. สำรวจจุดเสี่ยงและสภาพแวดล้อมที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุทางถนน (Black Spot) พร้อมปรับปรุงแก้ไข
D2.2 สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการสืบสวนสาเหตุอุบัติเหตุทางถนน เพื่อพัฒนาข้อมูล/ระบบของจุดเสี่ยง และสื่อสารสาธารณะเพื่อผลักดันการแก้ไขและตรวจสอบ

D3 ส่งเสริมระดับ “ยานพาหนะปลอดภัย” และการเข้าถึงระบบขนส่งมวลชนปลอดภัย
D3.1 จัดการความรู้ สื่อสารสาธารณะ เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย “ยานพาหนะปลอดภัย” โดยเฉพาะรถจักรยานยนต์ รถโดยสารสาธารณะ รถนักเรียน รถบรรทุกและรถขนส่งสินค้าและบริการ
D3.2 ขับเคลื่อนให้มีระบบขนส่งมวลชนที่ปลอดภัยเข้าถึงง่าย และเป็นธรรมสำหรับทุกคน (C1-C2)

D4 สนับสนุนพฤติกรรมขับขี่ปลอดภัย และสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัย (C1-C4)
D4.1 สื่อสารสาธารณะยกระดับอุบัติเหตุทางถนนเป็นปัญหาสาธารณะ และความรับผิดชอบร่วม สร้างความตระหนักและวัฒนธรรมความปลอดภัย และความรอบรู้ด้านสุขภาพ ในกลุ่มเด็กและเยาวชน สถานศึกษา สถานประกอบการ ครอบครัว ชุมชนท้องถิ่น
D4.2 พัฒนาและขยายภาคีเครือข่ายสร้างความปลอดภัยทางถนน เน้นกลุ่มเด็กเยาวชน influencer สื่อออนไลน์ ภาคเอกชน เครือข่ายผู้ได้รับผลกระทบ และจิตอาสา
D4.3 สนับสนุนการบูรณาการการทำงานและเรียนรู้ร่วมกันทั้งระดับจังหวัด อำเภอและท้องถิ่น กลุ่มองค์กร หน่วยงาน ภาคประชาชน และภาคีเครือข่ายในพื้นที่
D4.4 แผนปฏิบัติการเพื่อลดการตายในกลุ่มผู้ใช้รถจักรยานยนต์ และลดพฤติกรรมเสี่ยงดื่มแล้วขับ ขับรถเร็ว และการสวมหมวกนิรภัย เน้นอำเภอ/พื้นที่เสี่ยง และกลุ่มเสี่ยง
D4.5 ส่งเสริมการพัฒนา องค์ความรู้ นวัตกรรมการทำงาน และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
D4.6 พัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ เครื่องมือ สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย การจัดการผู้ปฏิบัติงาน และสร้างการเรียนรู้ให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่น สังคม และผู้กำหนดนโยบาย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวกำหนดสุขภาพ

C1 นโยบายสาธารณะ มาตรการ และกลไกการจัดการความปลอดภัยทางถนนในทุกระดับ มีประสิทธิภาพ และมีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ (B1-2)

C2 การจัดการความเสี่ยงสำคัญ พื้นที่เสี่ยงกลุ่มเสี่ยง และพฤติกรรมเสี่ยง ด้วยการบังคับใช้กฎหมาย มาตรการทางสังคม และมาตรการหน่วยงาน/องค์กร/ชุมชน
C2.1 ผู้ใช้รถจักรยานยนต์, วัยรุ่น-วัยแรงงาน
C2.2 ดื่มแล้วขับ ขับรถเร็ว ไม่สวมหมวกนิรภัย
C2.3 จุดเสี่ยงบนท้องถนน (Black Spot)
C2.4 มาตรฐานยานพาหนะ (B1-2)

C3 ทักษะ ความรอบรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของประชาชนและสังคม ที่เอื้อต่อความปลอดภัยทางถนน และการมีวิถีและวัฒนธรรมความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน (B1)

C4 ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศกลางที่ประชาชนทั่วไปและผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงได้ง่ายและนำไปใช้ในการสื่อสารและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (B1-2)

ตัวกำหนดสุขภาพ

B1 พฤติกรรมเสี่ยงสำคัญ ลดลงและพฤติกรรมความปลอดภัยเพิ่มขึ้น

B1.1 การดื่มแล้วขับและการขับรถเร็ว
B1.2 การสวมหมวกนิรภัยและการคาดเข็มขัดนิรภัย

B2 สภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน

B2.1 การบังคับใช้กฎหมาย
B2.2 มาตรการทางสังคม/องค์กร/ท้องถิ่น-ชุมชน
B2.3 จุดเสี่ยงบนถนน
B2.4 ยานพาหนะ
B2.5 ระบบขนส่งสาธารณะ

สุขภาพ

A เป้าหมายลดอัตราการตายจากอุบัติเหตุทางถนน

บทบาท

*ปรับระเบียบ ข้อบังคับกองทุนฯ ให้สอดคล้อง
เช่นการกำหนดงบประมาณสนับสนุนในส่วนของ
การทำเอง แยกจากงบสนับสนุนโครงการ
(Operation cost/ Management cost)/ HR

Transition Phase กลไกทำงานร่วมกับ
เจ้าภาพ“คณะทำงานขับเคลื่อนนโยบาย”
(เป่าร่วม/ยุทธศาสตร์ร่วม/งบประมาณร่วม)

Joint Venture

ขยายทรัพยากร

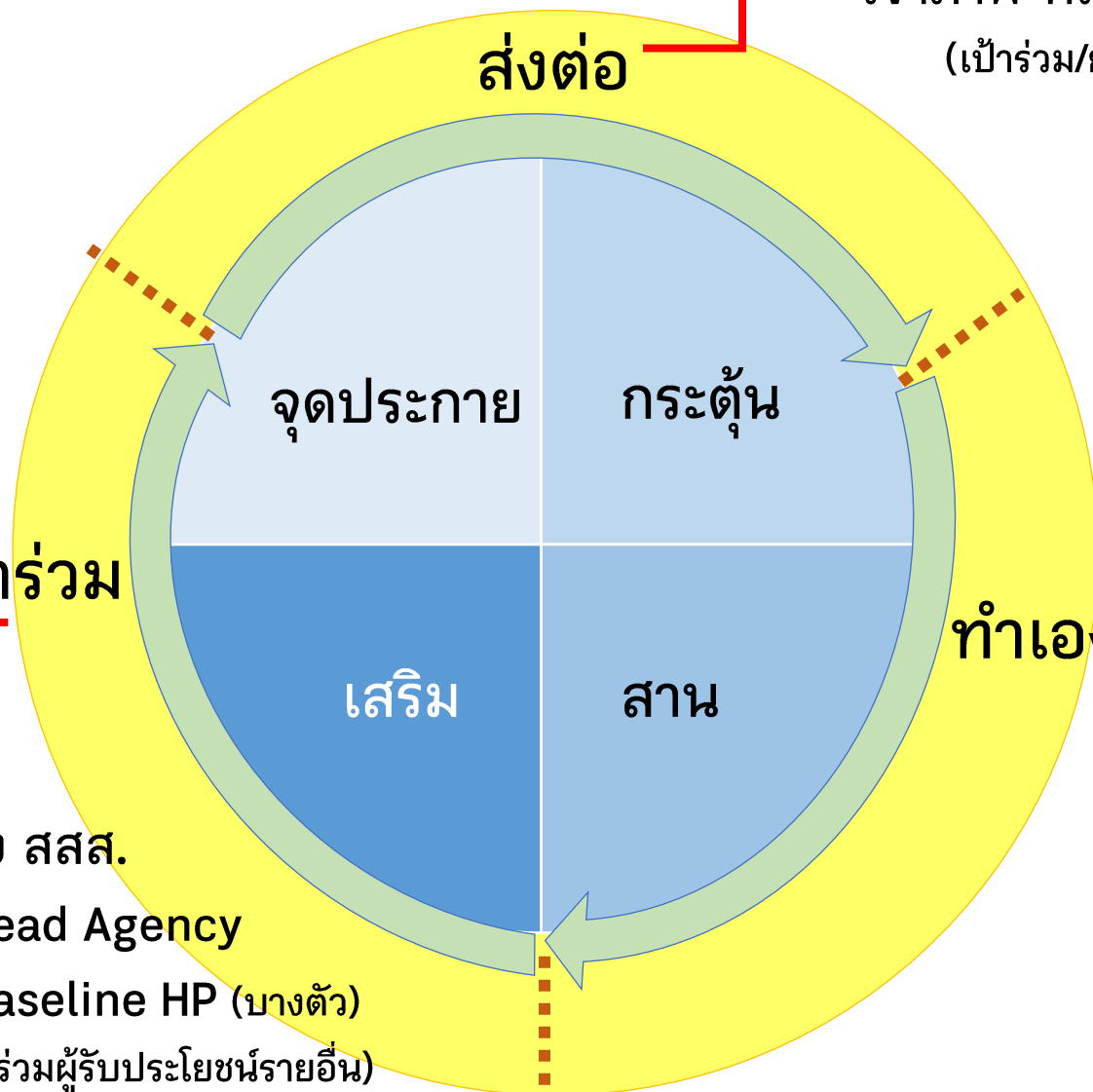
ความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก
ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น และเอกชน เพื่อให้
เกิดการขยายทรัพยากรในการทำงาน
(งบประมาณร่วมภาคเอกชน/ท้องถิ่น)

ทำร่วม

Core Business ของ สสส.

ที่ต้องทำงานอย่างต่อเนื่อง / Lead Agency

เช่น ศูนย์วิจัยบุหรี, สุรา, อุบัติเหตุ, Baseline HP (บางตัว)
(สนับสนุนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง + ลงทุนร่วมผู้รับประโยชน์รายอื่น)

การขยายกลุ่มผู้ได้รับประโยชน์
การสื่อสาร การพัฒนากำลังคน
(Sook Enterprise, TH Academy)

ทิศทางและเป้าหมายกองทุน ระยะ 10 ปี

สุขภาพดี

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์ ทุกคนบนแผ่นดินไทยมีวิถีชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม ที่สนับสนุนต่อการมีสุขภาวะที่ดี
พันธกิจ จุดประกาย กระตุ้น สาน และเสริมพลังบุคคล ชุมชน และองค์กรทุกภาคส่วน ให้มีขีดความสามารถ และสร้างสรรค์ระบบสังคมที่สนับสนุนต่อการมีสุขภาวะที่ดี

เป้าหมาย เชิงยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์

ส่งเสริมวิชาการและนวัตกรรม   สานพลังภาคีและเครือข่าย   พัฒนาศักยภาพบุคคล ชุมชน องค์กร   พัฒนากลไกทาง นโยบาย สังคม และสถาบัน   สื่อสารสังคม

ยุทธศาสตร์ไตรพลัง (พลังนโยบาย พลังความรู้ พลังสังคม)

การจัดโครงสร้างแผน และกลไกสนับสนุน

โครงสร้างแผน 15 แผน

- แผนควบคุมยาสูบ
- แผนการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติด
- แผนการจัดการความปลอดภัยทางถนนและภัยพิบัติ
- แผนปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ

เชิงประเด็น

- แผนส่งเสริมกิจกรรมทางกาย
- แผนอาหารเพื่อสุขภาพ

- แผนสุขภาพเด็ก เยาวชน และครอบครัว
- แผนสุขภาพประชากรกลุ่มเฉพาะ
- แผนสุขภาพชุมชน
- แผนสร้างเสริมสุขภาพในองค์กร
- แผนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพผ่านระบบบริการสุขภาพ

เชิงพื้นที่

เชิงองค์กรและกลุ่มประชากร

- แผนระบบสื่อและวิถีสุขภาพทางปัญญา
- แผนพัฒนาระบบและกลไกสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
- แผนสร้างสรรคโอกาสและนวัตกรรมสุขภาพ
- แผนสร้างเสริมความเข้าใจสุขภาพ

เชิงระบบ

อัตลักษณ์ของแผนสุขภาวะชุมชน

สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การสร้างเสริมสุขภาพ

1 ใน 15 แผน
ของ สสส.

แผนเชิงพื้นที่
(Area)

แผนสุขภาวะ
ชุมชน

พัฒนา
ความสามารถ
ของชุมชน
ในการสร้างเสริม
สุขภาพโดยชุมชน

วัตถุประสงค์
การจัดตั้ง
กองทุน สสส.
(ข้อ 5)

มุ่งเน้นการ
จัดการพื้นที่

ผ่าน

คน - กลไก - ข้อมูล

ท้องถิ่น

ท้องที่

4

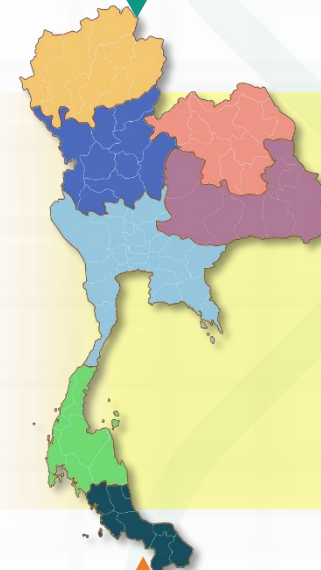
องค์กรหลัก
ในพื้นที่

องค์กร
ชุมชน

หน่วยงานรัฐ
ในพื้นที่

ให้มีประสิทธิภาพ

ตั้งแต่ปี 2552 - ปัจจุบัน
มีศูนย์เรียนรู้
323 แห่ง

พื้นที่ดำเนินงานครอบคลุม
อปท. 3,440 แห่ง (44.25%)
จาก 764 อำเภอ (97.08%)
76 จังหวัด (100%)

มีเป้าหมาย
การเสริมสร้างความ
เข้มแข็งของ
ชุมชนท้องถิ่น

ในการจัดการกับ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
ดำเนินชีวิตและ
คุณภาพชีวิตของ
ประชาชน

5 ด้าน

ด้านสังคม เศรษฐกิจ
สุขภาพ สภาวะ
แวดล้อม และการเมือง
การปกครอง

ยุทธศาสตร์หลัก

สสส.

พลังวิชาการ

สามเหลี่ยม
เขยื้อนภูเขา

พลังสังคม

พลังนโยบาย

ยุทธศาสตร์ S-2I

เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

การจัดการพื้นที่

Systematization

“คน — กลไก — ข้อมูล”

ใช้ความเข้มแข็งของ
ชุมชนท้องถิ่นเป็นฐาน
ในการจัดการ

คำนึงถึงการพัฒนา
อย่างยั่งยืนและการ
ตอบสนองต่อวิกฤต

การสร้างและพัฒนา
นวัตกรรมชุมชน

Innovative creation

4 องค์กรหลัก

ท้องถิ่น

ท้องที่

องค์กร
ชุมชน

หน่วยงานรัฐ
ในพื้นที่

เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

พัฒนาแนวทาง
และวิธีการใหม่

มาใช้กำหนดแนวทางการพัฒนา

การบูรณาการภายใน

ชุมชนท้องถิ่นและร่วมมือกับ

หน่วยงานสนับสนุนจากภายนอก

Integration and Collaboration

พัฒนาทักษะ
คนทำงาน

ร่วมขับเคลื่อนนโยบายทั้งระดับ
อำเภอ-จังหวัด-ภาค-ประเทศ

สานพลัง

ร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่

Units

สานพลัง
พื้นที่

Union

สานพลัง
ผู้นำ

มั่นคง

พอเพียง

มั่งคั่ง

ยั่งยืน

Unite

สานพลัง
นวัตกรรม

Unity

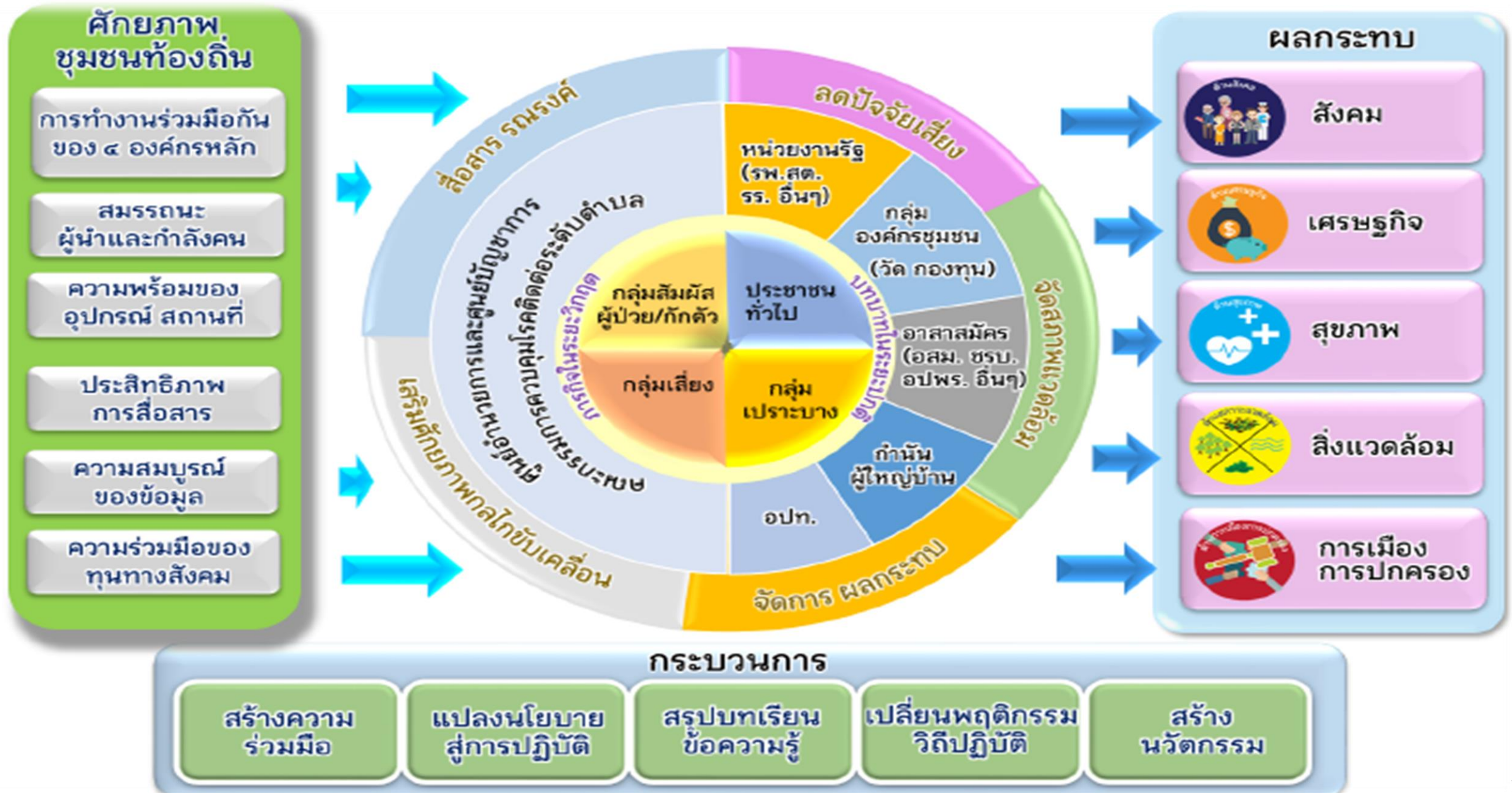
สานพลัง
องค์กร

สานพลัง
ข้อมูล

เชื่อมประสานการบูรณาการที่ผ่านมาของแผนสุขภาพชุมชน

เชื่อมประสานการบูรณาการที่ผ่านมาของแผนสุขภาพชุมชน

1. หน่วยงานในเชิงพื้นที่

การประสานงานและการขับเคลื่อนงานร่วมกับหน่วยงาน ในเชิงพื้นที่และเชิงนโยบาย

- การพัฒนาระบบการจัดการพื้นที่
- การพัฒนาศักยภาพของแกนนำ
- การจัดการความรู้ งานวิชาการ
- การพัฒนานวัตกรรม
- การขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
- การสื่อสารและรณรงค์

KM Process

Workshop

Training

Forum

ชุมชนสุขภาพ

ชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง

ชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่

ชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

2. หน่วยงานในเชิงนโยบาย

- ลงนามความร่วมมือ
- ขับเคลื่อนงานเชิงประเด็น
- พื้นที่ตัวอย่าง/พื้นที่นำร่อง
- คณะกรรมการกำกับทิศทาง
- ระบบข้อมูล/หลักสูตรฝึกอบรม

MOU

Advocacy Forum

KM Process

Lobbying

ชี้้นำการขับเคลื่อนการ
เสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชนท้องถิ่น